

1681

2. Beh. af Forfl. t. Finantslov for Finantsaaret 1879—80.

1682

Ratten til Veiledning for Skibsfarten. Ogsaa dette vil rimeligvis kunne ordnes inden 3die Behandling efter de Oplysninger, som Ministeren alt har givet Udvalget. Under Nr. 26 i Betænkningen er der en lille Retteelse at gjøre i Teksten; der er faldet Noget ud, idet der staar: „at Pengebreve og Pakker førtes til Udlandet“; der skal staa: „at Pengebreve og Pakker fra Udlandet førtes til Lødboden.“ Jeg bemærker det blot, uagtet ærede Medlemmer jo nok ville have set, at der er faldet Noget ud ved Krykningen.

Seg gaar derpaa over til § 19. Forslagene under Nr. 24, 25, 26, 27 og 29 skal jeg forbigaa. Det første er stillet af Indenrigsministeren, tiltraadt af Udvalget, de andre 4 ere stillede af Udvalget. Seg henviser foreløbig derom til Betænkningen. Forslaget under Nr. 28 gaar ind under det af mig under Nr. 19 omtalte Forslag om Telegrafkontoret i Odense, og jeg kan faaledes ogsaa forbigaa det. Derimod kommer jeg til nærmere at omtale Forslagene under Nr. 30 a og b. Motiveringen af disse Forslag vil findes i Betænkningen under Nr. 236. Som antydet af et andet Mindretal end det, hvortil jeg hører, var der i den første Del af Samlingen stillet et Forslag i Udvalget om at forhøje Beløbet 20,000 Kr. til Ublaas til Hødekommuner med det 25 dobbelte Beløb til 500,000 Kr. Dette gav fra den Side af Udvalget, hvortil jeg hørte, Anledning til en længere Udvikling om dette Forhold. Da Forslaget i den sidste Del af Samlingen toges tilbage, idet det tilbøielig blev gjort til Gjenstand for et særligt Lovforslag her i Thinget, bortfaldt selvfølgelig de Betragtninger, der iøvrigt havde knyttet sig til dette Forslag. Tilbage stod imidlertid dels et Par Bemærkninger om denne Kontos Anvendelse, de 20,000 Kr. til Hødekommunerne, med Hensyn til hvilket jeg blot skal henviser til Betænkningen, og dels en Overveelse af, om det ikke, selv om man ikke kunde komme ind paa saaledes at stifte Laanekasser uden at kunne angive et bestemt Statsformaal for disse, var gjørligt allerede nu at vise, at man havde ifinde at gjøre Noget for Husmændene i den Retning, som er antydet af Arbejderkommissionen. Man vil da finde, at de tre Forslag under Nr. 30 a, b. og c gaa i lignende Retning som det, der i den Henseende er omhandlet i Arbejderkommissionens Betænkning, idet de gaa ud paa til Præmie for Udsædftaber til Dyrkning af Husmandslobber at give 1,000 Kr., til Un-

derstøttelse til Stoler, hvormed er forbunden Mønsterdyrkning af en Huslod at anslaa 3,000 Kr. — jeg siger anslaa, det er en obligatorisk Bevilling, men vi have ment at kunne sætte 3,000 Kr. som Prøve — og til Dyrkningsanvisninger og Hævebøger for Husmænd 1,000 Kr. Det er nemlig udviklet i Arbejderkommissionens Betænkning, og det forekommer mig ogsaa temmelig vel begrundet, at det er ønskeligt i disse tre Retninger at forberede Noget til overhovedet at fremme et Hovedformaal, nemlig en bedre Dyrkning af Husmandslobber. Det er imidlertid kun mindre Spørgsmaal, der ganske vist have en relativ Betydning, men ikke nogen væsentlig størrelse, og jeg skal ikke opholde mig ved disse Spørgsmaal, hvorom hele Udvalget er enigt. Det næste Spørgsmaal derimod sigter noget videre, nemlig Spørgsmaalet under Nr. 30 d, der gaar ud paa, at der til at forberede en Plan for Statens Medvirkning ved Laan til Husmænd skal bevilges 1,000 Kr. Man har ment, at Indenrigsministeren ikke vilde have Noget imod at modtage denne lille Bevilling til en Bearbejdelse af denne Side af det hele Arbejderspørgsmaal, hvilket imidlertid ikke er det væsentlige Hensyn for os, hvormod vi navnlig have ønsket at faae en Beslutning af Thinget for, at det ønskes Noget gjort i denne Retning, altsaa et Fingerpeg om, at man finder det heldigt, at der kan opnaas Laan til Husmænd. Det vil imidlertid fremgaa af vor Betænkning, at det ikke er saaledes at forstaa, at det er Laan til Afhjælpning af almindelige Pengeforlegenheder, eller at man vil oprette en Fond eller en Kasse, som kunde konkurrere med andre Kasser til almindelige Pengeomsætninger, men det skulde være Laan paa bestemte Garantibestemmelser og til bestemte Diemed, der havde en saadan Betydning, at man kunde sige, at det var et Formaal, som Staten med Rette kunde gjøre til sit. I saa Henseende have vi udtalt i Anledning af Spørgsmaalet om, hvorvidt man, som der fra forskellige Sider er fremhævet Ønskeligheden af, og som man har gjort ved Ublaaset til Hødekommunerne, skulde tage Kommunalbestyrelserne til Hjælp ved en saadan Virksomhed, dels som Medbestyrere og dels som Garanter paa Kommunernes Vegne, at vi maa ønske, at Kommunekasserne af Kommunalbestyrelserne holdes uden for denne Opgave. Det synes nemlig utvilsomt, at det ikke er ganske stemmende med Kommunernes Diemed, og at det kunde føre til væsentlige Vanstieligheder, hvis man blandede